

Mgr. et Mgr. Elena Sochatzi Babich absolvovala bakalářské studium na Jihouralské státní univerzitě v Čeljabinsku v roce 2011, kde získala titul bakaláře na fakultě Historie na základě složení státních zkoušek a obhajoby bakalářské práce na téma *Představa o krásném a ošklivém člověku v Anglii v 16. století a první polovině 17. století*. Potom na fakultě Historie v letech 2011–2013 pokračovala v magisterském studiu v oboru Dějiny Ruska 20. století. Během studia se věnovala otázkám krásy a ošklivosti v dějinách Anglie 16. století a dále jejím tématem byla proměna vzoru "ideálního člověka" v dějinách Ruska 20. století. Absolvovala v roce 2013 obhájením diplomové práce na téma *Eugenika v Rusku: politika, doktrína a praxe 1917–1938*. Části tohoto studia využila pro prezentaci na konferenci a pak v následné publikaci: Баби́ч Е. С. Трансформация представлений российских политиков об идеальном человеке в 1917–1938 гг. [Текст] // Вопросы исторической науки: материалы II Междунар. науч. конф. (г. Челябинск, май 2013 г.). — Челябинск: Два комсомольца, 2013. — С. 34–37. / Babich, Elena: Transformace představ ruských politiků o ideálním člověku v letech 1917–1938, in: Otázky historické vědy: materiály II. mezinárodní vědecké konference (Čeljabinsk, květen 2013) 2013, s. 34–37.

V roce 2014 se přihlásila do magisterského navazujícího studia v Ústavu dějin křesťanského umění na Karlově univerzitě v oboru Dějiny evropské kultury. Studium zakončila v roce 2017 obhájením diplomové práce na téma *Vnímání „divého muže“ v Čechách v letech 1511–1612*.

Od roku 2017 studovala doktorské studium na témže Ústavu KTF UK. Za téma disertační práce si zvolila *Homo deformis: Fascinace deformovanou podobou lidského těla v českém prostředí mezi léty 1526–1620*. Navázala tak jednak na práce z univerzity v Čeljabinsku, jednak na diplomovou práci na UK.

Během doktorského studia publikovala tři články v odborných periodících:

1. Babich, Elena: „Groteskní realismus“. Zájem o vyobrazení lidí s tělesnými deformacemi v českém renesančním a manýristickém prostředí, in: Nová, Magdaléna – Babich, Elena (ed.): Nevidíme, co nevíme. Sborník příspěvků z mezinárodní konference na UK KTF, roč. 5 (2018), s. 65-72.
2. Babich, Elena: The Fascination with a Person affected by Hirsutism. Portrait of Helena Antonia from the Velké Losiny Castle Collection, in: The European journal of Arts, vol. 3 (2019), s. 74-77.
3. Sochatzi Babich, Elena: A Brief Comment on the Portraits of the Gonsalvus Family by Joris Hoefnagel (1542-1601) as Related to the Wild Man Tradition, in: Nová, Magdaléna (ed.): Tradice-Autorita-Originalita. Mezinárodní konference studentů doktorských programů UK KTF (v tisku).

Zúčastnila jsem se aktivně tří mezinárodních konferencí:

25. 2. 2021: Aktivní účast na online konferenci „Tradice-Autorita-Originalita“ Mezinárodní konference studentů doktorských programů UK KTF. Příspěvek s názvem „*The influence of wild man tradition in the portrayal of abnormally disabled people in the Czech lands at the end of 16th century.*“

14. - 15. 6. 2019: Aktivní účast na mezinárodní konferenci CONF: Illnesses – The Antitypes of Health (Cologne). Příspěvek s názvem „*The Fascination with a Person affected by Hirsutism. Portrait of Helena Antonia from the Velké Losiny Castle Collection*“.

26. 4. 2018: Aktivní účast na konferenci „Nevidíme, co nevíme“ Mezinárodní konference studentů doktorských programů UK KTF. Příspěvek s názvem „*Groteskní realismus*“. *Zájem o vyobrazení lidí s tělesnými deformacemi v českém renesančním a manýristickém prostředí.*“

V roce 2020 získala univerzitní grant GAUK pro projektu č. 806120 „Homo deformis“. Fascinace deformovanou podobou lidského těla v českých zemích pod vlivem Habsburků mezi léty 1526–1620“

V letech 2017-2019 se aktivně účastnila na univerzitním vědeckém projektu SVV s názvem „Rezidence panovníků, paláce šlechty, domy měšťanů, kostely církví a jejich umělci a umění v českých zemích (1580-1710)“.

V počátcích zpracování disertační práce se zaměřila na průzkum archivních materiálů, kde vyhledávala texty z oborů medicíny, filosofie a teologie, v nichž jsou vyslovovány názory na deformované lidi. Současně se věnovala vyhledání výtvarného zpracování takto postižených lidí, a to ve vysokém umění, především v portrétech, tak i ve vědecké ilustraci, či v běžné informativní produkci formou plakátů. Zajímaly ji názory formulované v rodící se medicíně, ale i stanoviska představitelů náboženského života v Čechách v 16. století, právě tak i reflexe tělesného postižení ve filosofických traktátech. Neméně důležité pro ni bylo lidové mínění o dané problematice, vyjadřované na plakátech. Shromážděný materiál zpracovala vyříděním podle typu tělesné deformace. Potom hledala souvislosti takových postižení s příběhy a legendami, které se po světě šířily od doby konce antiky. Tak například sledovala postižení ve formě ochlupení v souvislosti s příběhy o divých lidech. V dalším studiu se zaměřila na zobrazení deformovaných lidí. Rozlišovala je podle funkce výtvarného zpracování. Zajímala se o otázky, zdali malíři, kreslíři či tiskaři vytvářeli podoby deformovaných lidí podle živého či mrtvého modelu, nebo postupovali podle zavedených vzorů. Zajímala se, zdali výtvarníci pracovali s proporčním kánonem pro zobrazení postavy, který potom podle příslušné deformace korigovali, nebo zdali využívali v 16. století zavedenou formu „figury serpentinaty“. Podoby deformovaných lidí byly doprovázeny různými texty, které vedle obecných či pseudo-vědeckých vyjádření nabývaly i formy vázané. V tom případě se je snažila rozluštit jako zvláštní typ emblému. Takto shromážděný materiál vyhodnotila v textu své disertační práce. O ní je třeba konstatovat, že je v prostředí dějin umění nebo dějin evropské kultury vůbec v Čechách zatím ojedinělou mezioborovou prací. Proto nebylo pro její autorku zcela snadné vyrovnat se s různými přístupy ke zvolenému tématu a najít jednotící myšlenkový proud. Bylo třeba se soustředit na práci v oboru dějin medicíny, v oboru dobového náboženství či religiozity, dobových antropologických názorů nebo lidového odsudku či přímo zesměšnění lidských deformací. Stejně intenzivní zhodnocení na autorku čekalo v oboru dějin umění či teorie výtvarného umění. Její disertace je pokusem zharmonizovat výsledky těchto jednotlivých disciplín do vyjádření o fascinaci deformovanou podobou lidského těla v českém prostředí mezi léty 1526-1620. Po náročném studiu s častými konzultacemi vznikla zajímavá práce. Když ji však v roce 2021 (18. 5. 2021) předložila k obhajobě, komise na základě oponentských posudků, které vypracovaly Mgr. Bohdana Divišová PhD. a doc. Mgr. Ondřej Jakubec, PhD., požádala, aby byla práce v určitých pasážích korigována a doplněna. Výtky se týkaly především těchto problémů: zvolená interpretaci, která protikladné principy chápe jako oddělené; kupříkladu duálnost kategorií (vysoká vs. nízká kultura) není příliš šťastně zvolená; nedůsledná a vágní je též

charakteristika „nízké kultury“; problémem je též nerozlišování legendistických (mytologických) a reálných monster; zvolený přístup příliš „nesedí“ na tuto problematiku; například dobová „vědecká“ zobrazení byla zpravidla mocensky manipulativní a nesouvisela s realitou; nejasně je vyvezená teritorialita; obecným rysem práce je poněkud ahistorický a nekonzistentní přístup. Studentka využila následující roky na doplnění a přepracování své práce. Soustředila se především na výtky oponentů. Nyní tedy předkládá novou verzi své disertační práce, kterou rovněž pozměnila v názvu, čímž reagovala i na připomínky o vymezené teritorialitě: *"Homo deformis". Fascinace deformovanou podobou lidského těla v zemích Koruny české ve střeoevropském kontextu mezi léty 1526-1620*. I v době, kdy studentka práci opravovala a doplňovala, pravidelně konzultovala. Opravenou a doplněnou práci doporučuji k obhajobě.

Doc. PhDr. Martin Zlatohlávek, PhD.